

Türk-Rus Evliliklerinin Sosyolojik Boyutuna Dair Bir Çözümleme

Merve SERBEST YILMAZ*

Özet

Türk-Rus evliliklerinin sayısı, 1990'ların ikinci yarısından bu yana sürekli bir artış göstermiştir. Bu evlilikler sadece kişisel tercihleri değil; Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin kültürel, toplumsal ve insani boyutlarını da yansıtmaktadır. Bu makale Türkler ve Ruslar arasında yapılan evliliklerin sosyolojik boyutunu aydınlatmayı amaçlamaktadır. Bu minvalde Türk erkekleri ile evli olan Rus kadınları ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin yanında *Hürriyet*, *Milliyet* ve *Sabah* gazetelerinde söz konusu evlilikler hakkında yayımlanan haberler nitel içerik çözümlemesine tabi tutulmuştur. Basında Türk-Rus evlilikleri sadece olumlu bir bakış açısından gündeme getirildiği gibi Rus kadınları ise belirli imgeler üzerinden sunulmaktadır. Bu bağlamda; Rus kadınları Türk toplumuna ne derece uyum sağlamaktadırlar? Kültürel farklılıklar evliliklerde nasıl bir rol oynamaktadır? Türk-Rus evlilikleri Türk basınındaki haberlere nasıl yansımaktadır? Görüşülen Rus kadınlarının bireysel deneyimleri ile medyada söz konusu evliliklere ve Rus kadınlarına yönelik bakış açısı arasında ne gibi farklılıklar bulunmaktadır? gibi sorulara cevap aranmıştır. Neticede Rus kadınları, evliliklerinde yaşadıkları sorunları kuramsal çerçevede John Berry'nin kültürleşme kavramı mucibince belirtilen asimilasyon, bütünleşme veya ayrışma gibi stratejilerden birine yönelerek çözmüşlerdir.

Anahtar Kelimeler: Türk-Rus Evlilikleri, Kültürel Uyum, Rus Kadınları, Türk Basını

An Analysis of the Sociological Dimensions of Turkish-Russian Intermarriages

Abstract

The number of Turkish-Russian marriages has steadily increased since the second half of the 1990s. These intermarriages reflect not only individual choices but also the cultural, social, and human dimensions of relations between Türkiye and Russia. This article aims to shed light on the sociological aspects of intermarriages between Turks and Russians. To this end, in addition to data obtained from interviews conducted with Russian women married to Turkish men, news reports on Turkish-Russian marriages published in the newspapers *Hürriyet*, *Milliyet*, and *Sabah* were subjected to qualitative content analysis. The media generally portray Turkish-Russian intermarriages from a positive perspective, while Russian women are represented through certain stereotypical images. Against this background, this study addresses the following questions: To what extent do Russian women adapt to Turkish society? What role do cultural differences play in these intermarriages? How are Turkish-Russian intermarriages represented in the Turkish press? What differences exist between the personal experiences of the interviewed Russian women and the media's portrayal of these intermarriages and of Russian women? The findings reveal that Russian women addressed the challenges they encountered in their marriages by adopting one of the acculturation strategies identified in John Berry's theoretical framework, namely assimilation, integration, or separation.

Keywords: Turkish-Russian Marriages, Cultural Adaptation, Russian Women, Turkish Press.

Giriş

Küreselleşme, uluslararası hareketlilik ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler farklı kültürlerle sahip bireyler arasındaki etkileşime hız kazandırarak sınır ötesi evliliklerin sayısını artırmıştır. Türkiye ve Rusya arasında son on yıllarda ekonomi, turizm ve insani alanlardaki münasebetlerin gelişmesi bu iki toplumu birbirlerine yaklaştırarak

* Dr., Bağımsız Araştırmacı, E-mektup: mrveserbestt@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3116-3449

Türk-Rus evliliklerine hız kazandırmıştır. Bilhassa Türk erkekler ve Rus kadınlar arasında yapılan söz konusu evlilikler hem akademik araştırmalara hem de Türk basınındaki haberlere konu olmuştur.

Türk-Rus evlilikleri; farklı kültürel normların, değerler sisteminin ve toplumsal cinsiyet rollerinin karşılaştığı ve müzakere edildiği bir alan olarak öne çıkmaktadır. Bu açıdan Rus kadınlarının Türk kültürüne uyum çabaları, evlilik tecrübeleri ve beklentileri söz konusu birliktelikleri incelemeye değer kılmaktadır. Öte taraftan mevzubahis evlilikler, yalnızca bireysel deneyimler üzerinden değil, aynı zamanda basın aracılığıyla üretilen klişeler üzerinden şekillenmektedir. Basında yer alan haberler kamuoyunun Türk-Rus evliliklerine ilişkin düşünceleri üzerinde etkili olmaktadır.

Bu çalışma, Türklerle evli olan Rus kadınlarının tecrübelerini, onların yaşadıkları kültürel uyum süreçlerini ve söz konusu evliliklerin Türk basınına yansımalarını çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bu makalenin hipotezi, bireysel deneyimlerde ve Türk-Rus evliliklerine dair medyada yer alan haberlerde bazı benzerlikler ve farklılıklar bulunduğu şeklindedir. Bu minvalde bu araştırma, bir taraftan Rus kadınlarının kültür bakımından evliliklerde edindikleri tecrübelerle odaklanırken diğer taraftan bu evlilikler konusunda Türk basınına yansıyan söylemler arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı hedeflemektedir. Nitekim mevcut yazında sınır ötesi evliliklere ve yabancı kadınların farklı ülkelerdeki kültürel uyum süreçlerine ilişkin bazı çalışmalar bulunmakla birlikte, bu evlilikleri bireysel deneyimler ve basında yer alan haberler bağlamında karşılaştırmalı olarak ele alan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu yönüyle çalışma, yazındaki mevcut boşluğu doldurarak Türkiye’de yapılan Türk-Rus evliliklerine özgün bir katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem ve Yazın

Yukarıda bahsedildiği üzere bu makalede, Türk erkekleriyle evli olan Rus kadınlarının kültürel uyum süreçlerini irdelemek ve bu evliliklerin Türk basınına nasıl yansındıklarını çözümlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu minvalde araştırmada kullanılan veriler, Türklerle evli Rus kadınları ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış mülakatlar ve Türk basınında yer alan haber metinlerinden elde edilmiştir. Görüşmeler, Türkiye’de faaliyet gösteren bazı Rus derneklerinin kadın başkanlarıyla yapılmıştır. Mülakat soruları; katılımcıların kültürel uyum süreçleri, dilsel sorunlar, aile içi ilişkiler, gündelik yaşam ve toplumsal cinsiyet rolleri gibi hususlara dair deneyimlerini ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca görüşmeler katılımcıların onayıyla kayıt altına alınarak yazılı metne dönüştürülmüştür. Basında yer alan mevzubahis evlilikler ise ulusal ve yerel gazetelerde “Türk-Rus evlilikleri” ve “Rus gelinler” gibi belli başlı anahtar kelimeler kullanılarak araştırılmış ve elde edilen veriler niteliksel çözümlemeye tabi tutulmuştur. Ayrıca haber içeriklerinin araştırma konusunu temsil edebilir nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

Diğer yandan Türkiye İstatistik Kurumundan elde edilen veriler ise Türk-Rus evlilikleri hakkında nicel bir çerçeve sunarak, özellikle son yıllarda artan bu evliliklerin dikkat çekici boyutlara ulaştığını ortaya koymuştur. Söz konusu veriler, kültürlerarası evliliklerin Türkiye’de giderek daha görünür hâle geldiğini göstermektedir. Bu çalışmada yalnızca istatistiklerden değil aynı zamanda Türk-Rus evliliklerine ilişkin gazete haberlerinden de yararlanılmıştır. Türk basınında yer alan haberler, bilhassa Türkiye’deki Rus kadınlarına ve ulus aşırı evliliklere yönelik toplumsal algının nasıl inşa edildiğini göstermesi bakımından önemli bir veri kaynağıdır. Bu haberler, Türk-Rus evliliklerinin hangi konular üzerinden kamuoyuna sunulduğunu göstermektedir. Diğer taraftan Rus kadınları ile yapılan mülakatlar bu bireylerin kişisel deneyimlerine doğrudan erişme

imkânı sağlamıştır. Bu durum ise onların uyum süreçlerinin daha derinlemesine anlaşılmasına katkı sunmuştur.

Çalışmanın kuramsal çerçevesi oluşturulurken John W. Berry tarafından 1997 yılında kaleme alınan “Immigration, Acculturation and Adaptation,” Applied Psychology: An International Review”¹ başlıklı makaleden faydalanılmıştır. Berry, bu çalışmada göçmenlerin yeni bir kültürel ortama uyum sağlama süreçlerini, bireysel ve grup düzeyinde ele alarak kültürleşmeyi; bütünleşme, asimilasyon, ayrışma ve marjinalleşme gibi kavramlar üzerinden tanımlamıştır. Yine Berry’nin 2003 yılında yayımlanan “Conceptual Approaches to Acculturation”² başlıklı çalışmada küreselleşmenin kültürleşme süreçlerini daha karmaşık bir hâle getirdiği ve bireylerin birden fazla kültürel kimliği aynı anda deneyimleyebildikleri gibi hususların altı çizilmiştir.

Bu çalışmanın çıkış noktasını, Merve Serbest Yılmaz tarafından kaleme alınan “Türkiye ve Rusya Arasındaki İlişkilerin İnsani Boyutu: Türkiye’deki Rus Kültür ve Dil Kuruluşları Örneği”³ başlıklı doktora tezi oluşturmuştur. Adı geçen tezde Ankara ve Moskova arasında her geçen gün çeşitlenen ve pekişen iş birliği süreçleri kültürel boyutuyla mercek altına alınmıştır. Bu çerçevede; Rusya’nın Türkiye’deki kültür ve dil kuruluşları, bu ülkede faaliyet gösteren Rus dernekleri, Türkiye’de Rusça öğretimi ve Türk-Rus ilişkilerinin insani boyutu gibi konular kapsamında mercek altına alınmıştır. Ancak söz konusu tezde Türk-Rus evliliklerinin Türkiye ve Rusya ilişkilerine etkisi incelenirken bu çalışmada ise Türkler ve Ruslar arasında yapılan evlilikler sosyolojik bir noktadan değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Satırlarını okumuş olduğunuz bu çalışmada bilhassa Türkiye’de Rus kadınlarının evliliklerinde yaşadıkları sosyal uyum süreçleri üzerinde durulmuştur.

Sezel Saygın ve Derya Hasta tarafından “Göç, Kültürleşme ve Uyum, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar”⁴ başlığıyla yazılan makalede göç olgusunun bireylerin kimliklerini, sosyal ilişkilerini ve uyum seviyelerini belirlemede etkili bir husus olduğu ifade edilerek, kültürleşmenin ruh sağlığı ile olan ilişkisi ortaya konulmuştur. Bu minvalde uyum süreçleri sadece yeni bir kültüre uyum sağlama değil, aynı zamanda bireylerin kendi kültürel kimliklerini yeniden oluşturmaları olarak değerlendirilmektedir.

Cevdet Özmen ve Şirin Dilli’nin 2017 yılında okuyucularla buluşturdıkları “Türk Rus İlişkilerinde Evliliklerin Rolü ve Ekonomiye Katkıları”⁵ başlıklı çalışmada ise Türk-Rus evliliklerinin ekonomik ve sosyal boyutlarına odaklanılarak bu evliliklerin mevzu bahis ülkeler arasındaki münasebetlere etkileri üzerinde durulmuştur. Diğer yandan Ayla Deniz tarafından hazırlanan “Rusya-Türkiye Göç Sistemi: İstanbul’da Karma Evlilikler ve Ulusaşırı Pratikler”⁶ başlıklı doktora tezinde İstanbul’daki Türk-Rus evlilikleri üzerinden göç olgusu masaya yatırılarak bu evliliklerin sadece bireysel olmadığı, kültürel

¹ Berry, John W., Immigration, Acculturation and Adaptation, Applied Psychology: An International Review, No 1, Vol 46, 1997.

² Berry, John W., Conceptual Approaches to Acculturation, Acculturation: Advances in Theory, Measurement and Applied Research, ed: K. M. Chun vd., Washington, 2003.

³ Serbest Yılmaz, Merve, Türkiye ve Rusya Arasındaki İlişkilerin İnsani Boyutu: Türkiye’deki Rus Kültür ve Dil Kuruluşları Örneği, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi, 2026.

⁴ Saygın, Sezel ve Hasta, Derya, Göç, Kültürleşme ve Uyum, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, Cilt 10, Sayı 3, Yıl 2018.

⁵ Özmen, Cevdet ve Dilli, Şirin, Türk Rus İlişkilerinde Evliliklerin Rolü ve Ekonomiye Katkıları, 7. Uluslararası Karadeniz Sempozyumu “Türk Rus İlişkileri” Bildiriler E-Kitabı, Editörler: Abbas Karaağaçlı-Betül Karagöz Yerdelen, 2017.

⁶ Deniz, Ayla, Rusya-Türkiye Göç Sistemi: İstanbul’da Karma Evlilikler ve Ulusaşırı Pratikler, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 2018.

etkileşimlere de yol açtığı vurgulanmıştır. Yine benzer şekilde melez evliliklerin irdelendiği diğer bir çalışma ise Hatice Ersoy Çelik'in "Kültürlerarası Evliliklerde Çatışma ve Uyum: Alanya Örneği"⁷ başlıklı yüksek lisans tezidir. Ersoy, Alanya örneği üzerinden kültürlerarası evliliklerde yaşanan çatışma ve uyum süreçlerini inceleyerek; bu evliliklerde değerlerin ve aile ilişkilerinin belirleyici faktörler olduğunun altını çizmiştir.

Kuramsal Çerçeve

John W. Berry tarafından geliştirilen kültürleşme (acculturation) kuramı kültürlerarası etkileşim süreçlerini açıklamaya çalışmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmanın kuramsal çerçevesini Berry'nin kültürel uyum tanımı oluşturmaktadır. Berry, farklı kültürel grupların birbirleriyle sürekli ve doğrudan temas hâlinde olmalarının bir neticesi olarak ortaya çıkan bireysel ve grup düzeyinde gözlemlenebilen kültürel ve psikolojik değişim süreçlerini kültürleşme olarak tanımlamaktadır.⁸ Bu tanım, kültürleşmenin davranışların ötesinde kimlikler, değerler ve aidiyet gibi unsurlar bağlamında derin bir anlama sahip olduğuna işaret etmektedir. Berry, kültürleşmeye iki temel soruyla yaklaşmaktadır. Bunlardan birincisi "bireyler farklı ülkelerde kendi kültürlerini ve geleneklerini sürdürmek isterler mi?" sorusu iken ikincisi ise "bireyler ev sahibi toplumla etkileşim kurmak isterler mi?" şeklinde formüle edilmiştir.⁹ Berry, bu sorular çerçevesinde geliştirilen yaklaşıma göre farklı kültürlere sahip bireylerin yeni bir topluma girdiklerinde geliştirdikleri davranış kalıplarını; asimilasyon, bütünleşme, ayrışma ve marjinalleşme kavramları yardımıyla açıklamaktadır. Sırasıyla kısaca tanımlamak gerekirse asimilasyon bir azınlık grubunun içine girdiği toplumun özelliklerini tamamen benimseyip onlar gibi olma arzusuyla kendi kültürel özelliklerinden tamamen kopmasıdır.¹⁰ Bütünleşme, bireylerin kendi kültürel kimliklerini korurken içinde bulundukları toplumla da etkileşim içinde oldukları durumu ifade etmektedir. Bu durum bilhassa çokkültürlü toplumlarda sağlıklı bir uyum biçimi olarak nitelendirilmektedir.¹¹ Ayrışmada ise bireyler kültürel kimliklerini muhafaza etmeyi tercih ettiklerinden dolayı içinde yaşadıkları toplumla etkileşimlerini sınırlı tutmaktadırlar. Son olarak marjinalleşme ise bireylerin gerek kendi kültürlerinden gerekse yeni toplumdan kopuk oldukları en sorunlu uyum şekli olarak kabul edilen durumu ifade etmektedir.¹² Dolayısıyla kültürleşme kuramı, bireylerin farklı bir ülkede yaşama hususunda söz konusu ülkedeki yaşama uyum sağlamaya çalıştıkları süreci ifade etmektedir. Bununla beraber Berry'nin kuramı sadece bireysel tercihleri değil toplumsal bağlamı da yansıtmaktadır. Bilhassa toplumsal kabul görme ve ayrımcılığa maruz kalma gibi hususlar, bireylerin hangi kültürleşme şeklini benimseyeceklerini belirlemektedir.¹³ Sözgelimi, çokkültürlü toplumlarda azınlık grupları bütünleşme yaklaşımına sıcak bakarlarken; dışlayıcı davranışların hâkim olduğu toplumlarda ise daha ziyade zorunlu asimilasyon ya da marjinalleşmeyi gündeme getirmektedir. Bununla beraber bu kuram, kültürleşmenin psikolojik sonuçlarıyla da ilgilenmektedir. Berry, kültürleşme sürecinde bireylerin

⁷ Ersoy Çelik, Hatice, *Kültürlerarası Evliliklerde Çatışma ve Uyum: Alanya Örneği*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2020.

⁸ Berry, a.g.e., s. 7.

⁹ Berry, *Acculturation: Advances in Theory, Measurement and Applied Research*, a.g.e., s. 19.

¹⁰ Saygın ve Hasta, a.g.e., s. 315.

¹¹ Berry, John W., *Globalisation and Acculturation*, *International Journal of Intercultural Relations*, No:4, Vol:32, s. 330.

¹² Sam, David L., ve Berry, John W. "Acculturation: When Individuals and Groups of Different Cultural Backgrounds Meet", *Perspectives on Psychological Science*, No:4, Vol: 5, 2010, s. 476.

¹³ Hopyar, Zehra, *Almanya'dan Türkiye'ye Nitelikli Geriye Göç Hareketi: Karar Verme ve Yeniden Uyum Süreçleri*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, 2023, s. 49.

“kültürleşme stresi” (acculturativestress) yaşayabileceklerini belirtmektedir. Bu stres; kimlik çatışması, dil engeli, ekonomik zorluklar ve sosyal dışlanma gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır.¹⁴

Berry’nin kültürleşme kuramı, zamanla geliştirilerek farklı disiplinlerde kullanılmıştır. Özellikle sosyoloji, psikoloji ve göç çalışmaları gibi alanlarda yaygın olarak kullanılan bu kuram, azınlık gruplarının ev sahibi ülkelerdeki davranışlarını çok boyutlu bir zaviyeden irdelemektedir. Dolayısıyla bu kuram, hâlihazırda bireylerin farklı kültürel ortamlara nasıl uyum sağladıklarını açıklamada başvurulmuş temel yaklaşımlardan biridir.

Kültürleşme kuramını Türk-Rus evlilikleri bağlamında değerlendirmek gerekirse; Rus kadınlarının genelde Türk kültürüne tamamen uyum sağlayarak kendi kültürel kimliklerini yadsıdıkları yani kendilerini asimile ettikleri görülmektedir. Bu durum bilhassa kırsal bölgelerde yaşayan Rus kadınlarda daha çok dikkat çekmektedir. Buna karşılık büyük şehirlerde yaşayan Rus kadınları ise bütünleşmeyi yeğlemektedirler. Diğer bir ifadeyle Rus kadınları hem kendi kültürlerini hem de Türk kültürünü yaşatmaya çalışmaktadırlar. Aslında bu çalışma kapsamında mülakat yapılan Rus kadınları bu durumun tipik birer örneğini yansıtmaktadırlar. Diğer yandan Rus kadınlarından bazıları Türk kültürüne karşı mesafeli durarak daha çok kendi diaspora topluluğuyla birlikte hareket etmek suretiyle ayrışmayı seçmektedirler. Ne Türk toplumuna ayak uydurulabilmiş ne de Rus kültürünü devam ettirebilmiş Ruslar ise marjinalleşmeye örnek olarak gösterilebilir. Bu durum daha ziyade sosyal ve ekonomik destekten yoksun, dil sorunları yaşayan Rus kadınları arasında görülmektedir. Neticede Türklerle evli Rus kadınlarının kültürlerarası uyum süreçlerini Berry’nin yukarıda ortaya konulan kültürleşme kuramının asimilasyon, bütünleşme ve ayrışma sacayakları doğrultusunda deneyimledikleri söylenebilir.

Türk-Rus Evliliklerine Genel Bir Bakış

Farklı milletlerin yaptıkları evlilikler sadece bireylerin hayatlarını birleştirmeleri değil aynı zamanda farklı kültürlerin değerler sisteminin ve toplumsal cinsiyet rollerinin karşı karşıya gelmesi demektir. Dolayısıyla Türk-Rus evliliklerinde hem bireysel bazda yaşanan kültürel uyum süreçleri hem de bunların toplumsal düzeyde algılanma şekilleri önem kazanmaktadır. Söz konusu evliliklerin sayısının artması Türkiye ve Rusya arasındaki münasebetlere yansarak söz konusu ülkelerin ilişkilerini olumlu yönde etkilemektedir. Yani bu evlilikler bir bakıma iki ülke arasında barışa hizmet etmektedir.

Rusya Kamuoyu Araştırmaları Merkezi’nin verilerine göre Rusya’da Türklerle yapılan evlilikler resmî olmayan rakamlara göre yüz binin üzerindedir, ancak bu evliliklerin dörtte biri daha evliliğin ilk yılı dolmadan boşanmayla sonuçlanmaktadır.¹⁵ İlber Ortaylı Türk-Rus ailelerin Türkiye ve Rusya’daki toplam sayılarının iki yüz elli bine yakın olduğunu belirterek bu sayının daha da artacağını açıklamıştır.¹⁶ Benzer şekilde Rusya Eğitim, Kültür ve İşbirliği Derneği, 1996 yılından bu yana Türkler ve Ruslar arasında iki yüz bin civarında evlilik yapıldığını dile getirmiştir. Üstelik istatistiklere göre bu evliliklerin tamamında erkek tarafı Türklerden oluşmaktadır.¹⁷ Türk-Rus evliliklerinin sayısına yönelik bir açıklama da Türkiye’nin turizm alanında önde gelen isimlerinden olan

¹⁴ Berry, Immigration, Acculturation and Adaptation, Applied Psychology: An International Review, a.g.e., s. 12-13.

¹⁵ Özmen ve Dilli, a.g.e., s. 380.

¹⁶ “Türk erkeği ve Rus kadını iyi gidiyor”, Türkrus, 6 Aralık 2015, <https://turkrus.com/139205-turk-erkegi-ve-rus-kadini-iyi-gidiyor-xh.aspx>, (05.04.2026).

¹⁷ Deniz, a.g.e, s. 73.

Murat Ersoy'dan gelmiştir. Ersoy, mevzubahis evliliklerin sayısının ortalama iki yüz elli bin olduğunu, çocuklarla bu sayının bir milyonu geçtiğini söylemiştir. Bunun neredeyse küçük bir ülkenin nüfusuna tekabül ettiğini ifade eden söz konusu iş adamı, bu açıklamasıyla Türk-Rus evliliklerinin sayısına dikkat çekmiştir.¹⁸

Diğer yandan Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde Türk-Rus ailelere rastlansa da en çok evlilik yapılan şehirler Antalya, İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi yerlerde kümelenmiştir.¹⁹ Özellikle Antalya'da her yıl ortalama üç yüz kadar Türk-Rus çiftin nikâhı kıyılmaktadır.²⁰ Daha rahat bir yaşam için Türkiye'yi tercih ederek bu ülkeye göç eden Rus kadınları Türk-Rus evliliklerinin doğal kaynağı durumundadır. Araştırmalara göre 2009 yılında Burdur ve Bolu gibi illerde Türk-Rus evliliklerine dair bir kayıt yokken özellikle 2014 yılından itibaren küçük ve kırsal yerleşim yerlerinde de Rus kadınlara rastlanmaya başlanmıştır. Bu minvalde basında sürekli olarak Rusların Diyarbakır²¹, Zonguldak²² ve Ordu²³ gibi şehirlere yerleştiklerine dikkat çekmiştir. Hâlihazırda Türkiye'de toplam iki yüz bin civarında Rus kadının yaşadığı tahmin edilmektedir.²⁴

2020 yılında Moskova Evlendirme ve Nüfus İşleri Dairesi, Rus kadınlarının en fazla Türk erkeklerini tercih ettiklerini açıklamıştır.²⁵ Ancak Rusya'da Türk-Rus çiftlerin kıydıkları nikâhlar 2024 yılında düşüşe geçmiştir. Esasında Türk-Rus evliliklerinin sayısındaki bu düşüş Antalya'da bile dikkat çekmektedir.²⁶ Bunun altında yatan nedenler birkaç faktöre bağlanabilir. Bunlar; Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz, vize ve seyahat kısıtlamaları, yasal ve bürokratik engeller ile kültürel farklılıklar şeklinde sıralanabilir. Kültür alanında ise Türkçeye yeterince vakıf olamama, muhafazakâr bir çevrede yaşama ve yetiştirilme tarzı gibi hususlar dikkat çekmektedir. Bunların ayrıntılarına aşağıdaki başlıkta yer verilmiştir.

Türklerle Evli Rus Kadınlarının Kültürel Uyum Süreçleri

Rus kadınlarının Türkiye'de yaptıkları evlilikler, bireysel birlikteliklerin ötesinde iki farklı kültürün gündelik yaşamda karşılaşarak yeniden üretilmesi anlamına gelmektedir. Türkiye'ye yerleşen Rus kadınları din, dil, toplumsal cinsiyet rolleri, aile yapısı ve gündelik işler olmak üzere pek çok alanda sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu husus, söz konusu kadınların kültürel uyum süreçleri üzerinde zorlayıcı ve dönüştürücü bir etki yaratmaktadır. Çalışmanın bu kısmında Rus kadınlarının Türkiye'deki kültürel farklılıklarla nasıl başa çıktıkları, onların deneyimleri üzerinden mercek altına alınmıştır.

Esasında kültürel farklılıklar, çoğu zaman politik ve ekonomik etkenlerden daha önemsizmiş gibi görülmektedir. Ancak kültürel unsurlar insanların evlilik tercihlerinde

¹⁸Türk iş adamı: Rus-Türk ortak aile sayısı bir ülke nüfusu kadar, Sputnik Türkiye, 10 Ağustos 2021, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20160621/Rusya-Turkiye-Moskova-Ankara-1023477724.html>, (05.04.2026).

¹⁹ Deniz, a.g.e., s. 75.

²⁰Özmen ve Dilli, a.g.e., s. 383.

²¹Aşk için Diyarbakır'a yerleşmiş, İHA İhlas Haber Ajansı, 2 Mayıs 2014, <https://www.ihha.com.tr/haber-aski-icin-diyarbakira-yerlesmis-352602>, (06.04.2026).

²²Rus Gelin Elena Müslüman oldu, İHA İhlas Haber Ajansı, 6 Şubat 2014, <https://www.ihha.com.tr/haber-rus-gelin-elena-musulman-oldu-329815>, (06.04.2026).

²³Fatsa'ya Rus Gelin, İHA İhlas Haber Ajansı, 3 Ağustos 2015, <https://www.ihha.com.tr/haber-fatsaya-rus-gelin-484464>, (06.04.2026).

²⁴Turkish men emerge as the most eligible bachelors for Russian women, TRT Global, 23 Eylül 2020, <https://trt.global/world/article/12753457>, (06.04.2026).

²⁵ Rusya'da bu yıl en çok yabancı damat Türkiye'den, yabancı gelin Yunanistan'dan, Haberrus, 21 Eylül 2020, <https://haberrus.ru/life/2020/09/21/rusyada-bu-yil-en-cok-yabanci-damat-turkiyeden-yabanci-gelin-yunanistandan.html>, (07.04.2026).

²⁶ Türkiye İstatistik Kurumu

önemli bir rol oynamaktadır. Nitekim Rus kadınlarla yapılan mülakatlar Türk ve Rus kültürleri arasındaki farklılıkların önemli olduğunu ortaya koymuştur. Sözelimi, Antalya Rus Sanat Kültür Derneği Başkanı İrina Balcı, kültürel farklılıklar üzerine genel bir değerlendirme yaparak Türk hemcinsleri ile aralarındaki farklılıklara dair aşağıdaki cümleleri sarfetmiştir:

“Türk ve Rus kültürleri yardımseverlik ve geleneklere bağlılık gibi hususlarda birbirine benzerseler de bazı konularda ciddi farklılıklar vardır. Ruslar soğuk bir millet ve Türklerden daha disiplinlidirler. Biz her şeye rağmen kültürel olarak Türkiye’ye uyum sağlamaya çalışıyoruz. Daha sıcakkanlı ve hatta güler yüzlü olmak Türklerden öğrendiğimiz değerler arasındadır. Ancak kabul etmek gerekir ki Türk kadınları ile Rus kadınları arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Sovyet ülkelerinde kadınlar çok aktif oldukları için sadece ev hanımı olmayı düşünmezler. Ne istediğimize odaklanıp onu yaparız; çalışmak, gezmek, çocukları geliştirmek gibi şeylere öncelik veririz. Türk kadınları ise daha çok evlenip yuva kurmak ve ev işleriyle ilgilenmek üzere kodlanmışlardır. Rus kadınları dışa dönükler iken Türk kadınları ise evcimendirler. Türk erkekleri, Rus kadınlarla evlenirlerken bu farklılıkları dikkate almalıdırlar.”²⁷

Antalya Rusya Dostluk ve Kültür Derneği Başkanı Marina Sorokina kültürün evlilikler üzerindeki etkisi hakkında aşağıdaki düşünceleri paylaşmıştır:

“Türkler ve Ruslar arasında farklılıklar ve benzerlikler vardır. Her iki toplumda geleneklerine ve kültürlerine bağlıdır. Özellikle ailevi değerlere verilen önem taraflar arasında yapılan evliliklerde büyük bir avantajdır. Ancak çocuk yetiştirme ve eğitim konularında bakış açılarımız birbirinden çok farklıdır. Türkler çocuklarını çok fazla destekleyerek büyütüyorlar, Ruslar da böyle bir şey yoktur. Çocuk yetiştirme konusu evliliklerde sorun olabiliyor. Bir de Rusların, Türkiye’de hangi bölgede yaşadıkları önemlidir. Biz Ruslar olarak Antalya’da çok rahatız, kültürel olarak uyum sağlarken zorlanmadık, ama her yer burası gibi değildir. Türkiye’nin başka bölgelerinde yaşayan Ruslar bizim kadar rahat mıdırlar bilemiyorum? Benim eşim Trabzonlu, Rusya’dan Türkiye’ye dönerken o şehirde yaşayamayacağımı bildiği için doğrudan Antalya’ya yerleştik. Ben burada kültürel olarak uyum sorunu yaşamadım. Zaten Türkler çok sıcakkanlı ve misafirperverler, ancak iki toplumun ruhları ve karakterleri birbirinden çok farklı olduğu için bu durum doğal olarak evliliklere yansımaktadır.”²⁸

Sorokina’nın bahsettiği gibi Türk-Rus evliliklerinde uyumda Rus kadınlarının yaşadıkları çevrenin önemi oldukça büyüktür. Sözelimi, Bursa Rus Kültür Derneği Başkanı Ludmila Mutlu, Bursa’yı Rus kadınları açısından uygun bir şehir olarak görmediğini aşağıdaki cümlelerle dile getirmiştir:

“Ben Ruslar ve Türkler arasında ortak hiçbir değer göremiyorum. Bursa’ya gelen Rus kadınlarına burada kalmayın Rusya’ya dönün diyorum. Ruslar için Antalya’da yaşamak ile Bursa’da yaşamak birbirinden çok farklıdır. Burası bambaşka bir kültür, farklı bir dünya. Ruslar genelde kültürel bakımdan Bursa’ya uyum sağlayamıyorlar. Rus kadınlarının çoğu üniversite mezunu ve çalışan kadınlar ancak buradaki kadınlar öyle değildirler, dolayısıyla çalışmayı

²⁷ İrina Balcı ile Antalya’da yapılan görüşme, 11 Temmuz 2024.

²⁸ Marina Sorokina ile Antalya’da yapılan görüşme, 10 Temmuz 2024.

ve keşfetmeyi pek tercih etmiyorlar. Rus kadınlarının bu özellikleri evliliklerde hemen fark edilmemekte zamanla ortaya çıkmaktadır. İşte o zaman sorunlar baş göstermektedir.²⁹

Alanya Rus Eğitim ve Kültür Derneği Başkanı Yekaterina Gündüz ise Türk ve Rus kültürlerini birbirlerine çok yakın bulduğunu bu sebeple Türkiye'ye çok kolay alıştığını belirtmiştir. Gündüz, "Alanya'ya turist olarak geldim, burada eşimle tanıştım ve güzel bir aile kurdum, dolayısıyla Türkiye'de yaşama kararım çok zor olmadı" diyerek kendisini şanslı olarak nitelendirmiştir. Akabinde Başkan, birbirlerini çok sevdikleri için ailede uyum sorunu yaşamadıklarını dile getirmiştir.³⁰ Esasında Gündüz'ün, yuvasını Alanya'da kurmuş olması onun kültürel uyum sürecini kolaylaştırmıştır. Öte yandan Eskişehir Rus Dili Derneği Başkanı Elena Durna şimdilerde Eskişehir'de yaşıyor olsa da Türkiye'ye ilk geldiğinde Van'a yerleşmiştir. Durna, tıpkı diğer Rus kadınları gibi Türkler ve Rusların aileye ve geleneklere bağlılıklarına göndermede bulunarak kültürel farklılıklara dair aşağıdaki sözleri sarf etmiştir:

"Türkler ve Ruslar arasında kültürel benzerliklerden ziyade farklılıklar olduğunu düşünüyorum. Bu farkların en başında eğitim konusu geliyor. Zaten davranış kalıplarımızdaki farkların temel nedeni eğitime olan bakış açısından kaynaklanmaktadır. Türklerin bu hususa önem vermediğini görüyorum. Bu durum evliliklerde ve çocuk yetiştirmede sorun yaratabiliyor. Tabi yine de kadınların Türkiye'nin hangi bölgesinde yaşadıkları çok önemlidir. Ben ilkin Van'ın Erciş ilçesine geldiğim için Moskova'dan sonra cehenneme düştüğümü sandım. Ancak sonra Eskişehir'e yerleştik ve işte cennet dedim. Burası Antalya'ya göre daha muhafazakâr bir şehir olsa da Van'a göre çok modern bir şehirdir. Evlenirken tüm bunlar değerlendirilmelidir."³¹

Manisa Rusça Konuşanlar Eğitim ve Kültür Derneği Başkanı Anastasia Özgün ise Durna ile benzer şekilde Türklerin ve Rusların çocuk yetiştirme konusundaki görüş ayrılıkları üzerinde durmuştur. Akabinde Özgün, zamanla Türklere ve Türk kültürüne nasıl uyum sağladığını aşağıdaki şekilde anlatmıştır:

"Ben 2006 yılında Türkiye'ye geldiğimde ne Türkçeyi biliyordum ne de Türk kültürünü tanıyordum. Burada yaşayarak Türk ve Rus kültürlerinin birbirlerine yakın olduklarını gördüm. Ancak yine de kültürel farklılıklar zorlamaktadır. Ruslar, daha disiplinli ve saygılılar iken Türkler disiplin konusunda başarılı değildirler. Ayrıca birden samimi oluyorlar. Buraya alışmam hususunda beni en çok zorlayan bu hususlar oldu. Bir de Türkler çocuklara çok fazla düşkündürler. Kötü niyet yok ama çok fazla ilgi ve sevgi gösteriyorlar. Ruslar bu konuda daha mesafelidirler. Ruslar, Türkiye'de yaşadıkça bunlara alışıyorlar."³²

Yapılan görüşmeler doğrultusunda Türk erkekleriyle evlenerek Türkiye'ye yerleşen Rus kadınları, karşılaştıkları kültürel farklılıklara ve sorunlara rağmen zaman içerisinde genelde Türk toplumuna uyum sağlamaktadırlar. Ancak bu uyum süreci yaşanan şehrin sosyo-kültürel yapısına bağlı olarak değişebilmektedir. Nitekim bu konu

²⁹ Ludmila Mutlu ile Bursa'da yapılan görüşme, 10 Ekim 2024.

³⁰ Alanya'ya en çok Rus gelin geldi, Sabah, 8 Ocak 2021, <https://www.sabah.com.tr/antalya/2021/01/08/ozel-alanyaya-en-cok-rus-gelin-geldi>, (08.04.2026).

³¹ Elena Şeveleva Durna ile yapılan çevrimiçi görüşme, 13 Şubat 2025.

³² Anastasia Özgün ile Manisa'da yapılan görüşme, 10 Eylül 2024.

hakkında görüş bildiren Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Aleksey Yerhov, Türklerle evlenme niyetinde olan Rus kadınlarına Türk kültürünü çok iyi tanımaları gerektiğini öğütlemiştir. Yerhov, Türkiye'deki yaşamın, aile yapısının, kültürel ve dini hususların Rusya'dakinden farklı olduğunu belirterek Rus kadınlarının her şeyden evvel Türkiye'deki yeni yaşam koşullarına uyum sağlama becerilerini mantıklı bir şekilde tartmaları gerektiğini vurgulamıştır.³³

Mevzubahis evliliklerde Rus kadınlarının uyum süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar; aile içi rol dağılımı, dini aidiyet, dilsel yetersizlik, toplumsal önyargılar ve aile büyüklerinin beklentileri şeklinde sıralanabilir. Sözgelimi, Türk aile yapısında erkek; evin ekonomisini yöneten yani geçimi sağlayan kişiye kadın ev işlerini yapan konumundadır. Ancak Rus toplumunda kadın ailede baskın bir rol oynamaktadır. Rusya'da kadın maddi gelir elde etme ve çocuk yetiştirme konularında daha fazla öne çıkmaktadır.³⁴ Tabiri caizse Rus kültüründe aile içinde erkekler ikinci plana itilmişlerdir. Kısaca Rus kadını toplumsal hayatta daha faaldir. İşte bu farklılıklar, Türk-Rus evliliklerinde bir yandan öğrenme süreçlerini beslerken diğer yandan çatışmaların nedeni olabilmektedir. Benzer şekilde Türk aile yapısında gelin ve kayınvalide arasındaki ilişkiler önemli bir sosyal rol oynarken, Rus kadınlar bu durumu garipseemektedirler. Diğer yandan dini bayramlar, günlük rutinler ve yemek kültürü bile zaman zaman çatışmalara yol açabilmektedir. Ancak tüm bunlara rağmen pek çok Türk-Rus çift karşılıklı uyum ve öğrenme yoluyla evliliklerini devam ettirmeyi tercih etmektedir. Bu açıdan Türk-Rus evlilikleri sorunlara rağmen yeni kültürel bir sentez ortaya çıkarmaktadır. Nitekim Rus kadınların ailede sorumlu ve paylaşımcı olmaları, çocukların eğitime ve yabancı dil öğrenimine önem vermeleri Türkler tarafından olumlu görülmektedir. Antalya Rusya Dostluk ve Kültür Derneği Başkanı Marina Sorokina, evli çiftlerin aile içerisindeki rolleri hakkında aşağıdaki hususların altını çizmiştir:

“Rusya’da evli çiftler birlikte temizlik yaparlar, birlikte çocuk büyütürler, birlikte gezerler kısacası her şeyi birlikte yaparlar. Ama Türk erkekleri böyle değildirler. Rus kadınları başlarda Türk erkeklerini daha güçlü görüyorlar ve etkileniyorlar ama evlendikten sonra zorlanıyorlar. Mesela ben gezmeyi çok sevdiğim için sırtımda çanta kucağımda çocuk her yere giderim. Eşim ise yanımda öylece duruyor. Ben eşimi sevdiğim için 29 yıldır onunla beraberim. O biraz sert birisi ben ılımlı olduğum için çoğu şeye tamam diyorum, yoksa geçinemeyiz. Bir taraf değişmek zorunda kalmaktadır. Bu değişim olmazsa iki kültürlü evliliklerde anlaşmazlıkların yaşanması kaçınılmazdır.”³⁵

Sorokina ile aynı doğrultuda bir açıklama ise Elena Şeveleva Durna’dan gelmiştir. Bu hususta Durna aşağıdaki ifadeleri dile getirmiştir:

“Türk-Rus ailelerde evdeki görev paylaşımı ciddi bir sorun oluşturmaktadır. Mesela Rusya’da evde temizlik günü vardır ve herkes bir görev üstlenir. Türkiye’de kadın ev işi yaparken erkek yatmaktadır. Bunlar önemli sorundur. Bu konuda ortak bir paydada buluşulmazsa anlaşmazlıklar başlamaktadır.”³⁶

³³Türk erkekleriyle evlenmek isteyen Rus kadınlara ne tavsiye etti, ODA TV, 18 Kasım 2023, <https://www.odatv.com/guncel/turk-erkekleriyle-evlenmek-isteyen-rus-kadınlarına-ne-tavsiye-etti>, (08.04.2026).

³⁴Özmen ve Dilli, a.g.e., s. 381.

³⁵ Marina Sorokina ile yapılan görüşme.

³⁶ Elena Şeveleva Durna ile yapılan görüşme.

Rus kadınlarının çoğu, kocaları veya onların aileleri Rus kültürüne ve yaşam tarzına müsamaha göstermedikleri zaman çatışma yerine uzlaşmayı tercih etmektedir. Örneğin Alanya Uluslararası Eğitim ve Kültür Derneği Başkanı Elena Sautivanova, Rus kadınlarının Türk toplumuna uyumu hakkında şunları söylemiştir:

“Rusya, başta Hristiyanlar, Ortodokslar, Katolikler, Protestanlar, Müslümanlar, Budistler ve Yahudiler olmak üzere 190’dan fazla millete ev sahipliği yapmaktadır. Bundan dolayı Türkiye’ye gelen Rus kadınları yeni kültürel ortama çabuk uyum sağlıyorlar. Kural olarak Ruslar tüm milletlerden ve dinlerden insanlara saygılı davranmaktadırlar. Milliyet ve ülke önemli görülmediği için uyum sorunu yaşamıyorlar. Genellikle oldukça hızlı Türkçe öğreniyorlar. Ancak yine de Rus kadınları Türkiye’deki çoğu erkeğin bağlı olduğu ailevi geleneklerin en önemlilerini bilmelidirler ki hayal kırıklığı yaşamassınlar.”³⁷

Aslında Rus kadınları, yeni çevrelerinin dinamiklerine tamamıyla sırt çevirmeyerek kendi geleneklerini dar aile ortamında devam ettirmektedirler.³⁸ Marina Sorokina bu durumu şu şekilde dile getirmiştir: “Ben 29 yıldır evliyim ve 20 sene boyunca eşimin memleketi olan Trabzon’a uzun kollu giysiler giyerek ve nakış (örtü) takarak gittim, yani kafamı örttüm. Rusya’ya gittiğim zamanlar ise açtım. Şimdi Trabzon’da bile nasıl giyineceğime rahat bir şekilde karar veriyorum.”³⁹ Sorokina, Türkiye’de yaşadığı süre zarfında bir yandan eşinin ailesinin adetlerine uyum sağlarken diğer yandan ise kendi alışkanlıklarını sürdürmüştür. Rus kadınları Türk aile yapısına uyum sağlama konusunda istekli davranmaktadırlar. Hatta onlar yeri geldiğinde kendi kültürlerine ait dinamikleri Türk kültürü ile harmanlamışlardır. Rus kadınları, eşleri ve eşlerinin aileleri için önemli olan hususlara gerçekten hassasiyet göstermişlerdir. Hâlihazırda bu durum onların Türk toplumu tarafından hızlı bir şekilde kabul edilmesine katkı sağlamıştır. Sözgelimi, İstanbul’da bir Türk ile evli olan Rus kadını Lyuba, ailede uyumlu olmanın mutluluk getirdiğini söyleyerek çevresindeki insanları ailesi olarak gördüğünü ve onları üzmemekten kaçındığını paylaşmıştır. Lyuba, uyum konusunda kendi hayatından örnekler vermiştir. Daha önceleri, çok yağlı ve salçalı olduklarından Türk yemeklerini yiyemediğini, yemeğini ayrı pişirdiğini ve hatta kendi yaptığı yemekleri de eşinin ve onun ailesinin yiyemediğini söyleyerek bu durum ile nasıl başa çıktığından bahsetmiştir. Lyuba, eşi ve ailesiyle bu konuda konuşarak ortak bir paydada buluştuğunu söylemiştir. Yine benzer şekilde Alanya’da yaşayan başka bir Rus kadını, başlarda eşinin giyimine karışmadığını, ancak evlendikten sonra bu durumun ailede ciddi bir sorun hâline geldiğini belirterek bunun çözümünü giyim tarzını değiştirmekte bulduğunu söylemiştir.⁴⁰ Yukarıda dile getirilen örneklerde görüldüğü üzere Rus kadınlarının uyum sağlama kapasiteleri ve bu konuda istekli olmaları Türk-Rus evliliklerinin sağlam bir zemine oturmasını sağlamıştır.⁴¹

Öte taraftan, görüşme yapılan Rus kadınlarının büyük çoğunluğu evlilikten sonra din değiştirme hususunda herhangi bir baskıyla karşılaşmadıklarını, dini ve kültürel kimliklerini koruyabildiklerini paylaşmışlardır. Bu durum, katılımcıların etnik ve dini kimliklerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir süreç yaşamadıklarını göstermektedir. Bununla beraber, aşağıdaki başlıkta yer verildiği üzere özellikle kırsal bölgelerde yaşayan

³⁷ Elena Sautivanova ile Antalya’da yapılan çevrimiçi görüşme, 11 Temmuz 2024.

³⁸ Deniz, e.g.e., s. 213.

³⁹ Marina Sorokina ile yapılan görüşme.

⁴⁰ Ersoy Çelik, a.g.e., s. 55.

⁴¹ Deniz, a.g.e., s. 281-282.

bazı Rus kadınları İslam dinine geçmeyi tercih etmişlerdir. Bu tercihin, dini bir zorunluluktan öte içinde yaşanan sosyal çevre tarafından kabul görme ve yerli topluma aidiyet geliştirme gibi hususlar ile bağlantılı olduğu söylenebilir.

Yukarıda dile getirilen bu hususlar, Berry'nin kültürleşme kuramı çerçevesinde değerlendirildiğinde şunlar öne çıkmaktadır; metropollerde ve sahil bölgelerinde ikamet eden Rus kadınları bir yandan Türk toplumuyla sıkı bir şekilde sosyal ilişkilerini sürdürürlerken diğer yandan kendi kültürel kimliklerini koruyabilmektedirler. Bu, bireylerin kendi kültürel değerlerini devam ettirirlerken ev sahibi toplumla da etkileşim içinde oldukları durumu ifade eden “bütünleşme”ye örnek olarak gösterilebilir. Buna karşılık kırsal bölgelerde yaşayan ve din değiştirme yoluyla toplumsal normlara uyum sağlamaya çalışan Rus kadınları, kendi kültürel ve dini kimliklerini geride bırakarak içinde bulundukları toplum yapısıyla iç içe geçmektedirler. Bu da Berry'nin “asimilasyon” tanımı ile yakından ilişkilidir. Dolayısıyla kültürleşme sürecinde bireysel tercihlerin yanı sıra yaşanan doğal çevrenin sosyo-kültürel özellikleri de etkili olmaktadır.

Türk-Rus Evliliklerinin Türk Basınına Yansımaları

Türk-Rus evlilikleri, özellikle son yıllarda hem haberlere hem de akademik çalışmalara konu olmaktadır. Basın yayın organları Türk-Rus evliliklerini sadece bireysel ilişkiler çerçevesinde değil; toplumsal uyum, kültürel etkileşim ve uluslararası ilişkiler bağlamında değerlendirmektedir. Bu başlıkta basında Türk-Rus evliliklerine dair yer alan haberler niteliksel içerik çözümlemesine tabi tutulmuştur.

Basında bu evliliklere ilişkin haberlerde daha ziyade “Rus gelin” imgesi öne çıkarılmaktadır. Bu minvalde bilhassa Rus kadınlarının çekicilikleri ve güzellikleri vurgulanmaktadır. Bununla birlikte haberlerin önemli bir kısmında Rus kadınlarının “uyum sağlayan ideal eş” olarak sunulduğu, kültürel farklılıkların ise es geçildiği dikkat çekmektedir. Gerçekleştirilen mülakatlarda da bu yönde yapılan yorumların ve Rus kadınlarının Türkiye’deki uyum süreçlerinin kimi zaman sancılı geçtiği görülmektedir. Bu bağlamda mülakatlarda belirtilen görüşler ve medya haberleri arasında bir takım paralelliklerin yanında önemli ayrışma noktaları da bulunmaktadır.

Çalışmanın bu kısmında Türk-Rus evliliklerine dair 2008-2025 döneminde Milliyet, Hürriyet ve Sabah gazetelerinde yer alan evlilik haberleri çözümleme birimi olarak seçilmiştir. Bu tarih aralığının seçilmesinin nedeni mevzubahis evliliklere dair haberlerin söz konusu dönemde yoğunlaşmış olmasıdır.

Türk basınında bu evlilikler üzerine yapılan haberlerde en fazla işlenen konu Rus kadınlarının Türk kültürüne uyum sağlayıp sağlamadıkları hakkındadır. Haberlerde genelde “Geleneklere uygun evlilik”, “Türk usulü düğün” ve “Rus Gelin Türk adetlerini benimsedi” gibi ifadeler kullanılmaktadır. Bu ifadeler, Rus kadınlarının kültürel uyum süreçlerini arka plana iterek, onları Türk kültürü içerisinde yeniden tanımlamaya matuftur. Atılan bu başlıklar ilk bakışta olumlu bir tablo gibi gözükse de aslında tek yönlü bir kültürel beklentiye işaret etmektedir. Nitekim bu haberlerde uyum konusunda Türk erkeklerden bir şey beklenmezken uyum sağlaması gereken tarafın Rus kadınları olduğu vurgulanmaktadır. Esasında bu yaklaşım kültürel etkileşimden ziyade asimilasyonu gündeme getirmektedir. Bazı haberlerde Rus kadınlarının İslâm dinine geçişleri mevzubahis edilmektedir. Bu haberler “İslam’ı seçti”, “Ezandan etkilenecek Müslüman oldu” gibi başlıklarla verilerek Rus kadınlarının dini tercihleri romantik bir tonda verilmektedir. Öyle ki bu haberlerde din değişimi kültürel uyumun en üst seviyesi olarak sunulmaktadır. Bu husus, kimliklerin yalnızca kültürel değil aynı zamanda dini olarak yeniden inşa edildiğini göstermektedir. Kırsal bölgelerde gerçekleştirilen evliliklere dair

haberlerde ise Rus kadınlarının köy hayatına kolaylıkla uyum sağladıkları hususu ön plana çıkarılmaktadır. Bu bağlamda ise “Köy hayatına uyum sağladı”, “artık bizden biri” gibi başlıklar atılmaktadır. Bu ifadeler bir yandan kucaklayıcı bir toplumsal kabulü yansıtırken diğer yandan ise biz ve öteki ayrımını perçinlemektedir. Kısaca bu haberlerde Rus kadınları uyum sağladıkları sürece “bizden biri” olarak kabul edilmektedirler. Ayrıca Türk basınında Rus kadınları sıkça “Rus gelin” şeklinde gündeme getirilmektedir. Bu ifade, kadınlarını ulusal kimlikleri üzerinden tanımlayarak onların bireyselliklerinin üzerini örtmektedir. Dolayısıyla bu haberlerde Rus kadınlarının “uyumlu, güzel ve aileye bağlı” gibi sıfatlarla nitelendirilmeleri onların portrelerinin yeniden çizilmesi anlamına gelmektedir. Bazı haberlerde ise özellikle Rus kadınlarının güzellikleri vurgulanmaktadır. Bunlardan başka haber kategorilerinden birisi de Türk-Rus evliliklerinin sayılarındaki artışa dairdir. Ancak bu haberlerde genellikle ortalama bir sayı verilerek, artışın nedenlerine dair derinlemesine bir çözümleme yapılmamaktadır.

Tablo 1’de Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinin Türk-Rus evliliklerine dair attıkları haber başlıkları çözümlenmiştir. Örneğin Hürriyet gazetesinde yer alan “Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları”⁴² başlıklı haberde, çiftlerin bu konuya dair düşüncelerine yer verilmektedir. Bu haberde, Türk-Rus evlilikleri bireysel tercihlerin ötesinde Türkiye ve Rusya arasındaki kültürel ve toplumsal etkileşimi perçinleyen bir unsur olarak sunulmaktadır. Bununla beraber bu evliliklerden dünyaya gelen çocukların iki kültür arasında köprü işlevi gördüğü vurgulanmaktadır. Akabinde “Rus eşi Türk oldu”⁴³ başlığıyla yayımlanan haberde ünlü oyuncu Çoşkun Göğen’in Rus asıllı eşinin evlilik sonrasında Türk toplumuna ve kültürel yaşama sağladığı uyum ele alınmaktadır. Tablo 1’de yer alan üçüncü haberde Antalya’da yaşayan Rus kadınlarının sayılarındaki artış ve bu evliliklerin şehirdeki toplumsal hayat üzerindeki etkilerinden bahsedilmektedir. Ayrıca, Rus kadınlarının Türk aile yapısına uyum süreçleri, çocukların eğitimi ve kültürel farklılıklardan kaynaklanan sorunlar gibi konulara yer verilmektedir.⁴⁴ “Rus gelinlerden barış kokteyli”⁴⁵ başlıklı haberde ise Bodrum’da yaşayan Rus, Ukraynalı ve Beyaz Rusyalı kadınların, Türkiye ile Rusya arasında yaşanan uçak krizi sürecinde bir etkinlik düzenleyerek dostluk ve birlik mesajı verdikleri vurgulanmaktadır. Türklerle evli olan Rus kadınlarının çocuklarıyla birlikte kendi ülkelerinin ve Türkiye’nin bayraklarını taşımaları, siyasi krizlerin halklar arası ilişkilerden bağımsız değerlendirilmesi gerektiğine yönelik bir tutum olarak öne çıkarılmaktadır. Ayrıca bu haberde, Bodrum’daki yabancı gelinlerin gündelik yaşamda herhangi bir ayrımcılık yaşamadıkları ve çok kültürlü bir sosyal çevre içerisinde yaşamlarını sürdürdükleri vurgulanmaktadır. Bir sonraki haberde ise benzer şekilde bireysel ilişkilerin devletler arası krizlerden bağımsız şekilde ilerlediği iddia edilmektedir. Örneğin bir Türk erkeği ile evlenen bir Rus kadınının evliliğine yer verilen bir haberde, çiftin iki ülke arasındaki diplomatik krize rağmen ilişkilerini sürdürdükleri ve “barışa imza attıkları” vurgulanmaktadır. Ayrıca İrina Çerkezova adlı Rus kadınının Türk vatandaşlığına geçmesi, Türkçe öğrenmesi ve söz konusu çiftin ailelerinin bu ilişkiyi desteklemesi gibi hususlara yer verilmesi kültürel uyum süreçlerine gösterilen olumlu

⁴² Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları, Hürriyet, 8 Haziran 2008, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/turk-rus-karma-evliliklerinin-melez-cocuklari-9125154>, (10.04.2026).

⁴³ Rus eşi Türk oldu, Hürriyet, 25 Kasım 2010, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/rus-esi-turk-oldu-16354062>, (10.04.2026).

⁴⁴ Antalya’da 18 bin Rus gelin, Hürriyet, 31 Ocak 2012, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyada-18-bin-rus-gelin-19810152>, (10.04.2026).

⁴⁵ Rus gelinlerden “barış kokteyli”, Hürriyet, 5 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rus-gelinlerden-baris-kokteyli-40023117>, (10.04.2026).

örneklerden birisidir.⁴⁶ “Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler Türk damatlar”⁴⁷, “Rus krizi yabancı gelinleri de etkiledi”⁴⁸, “Antalya’nın Rus gelinleri evlerine geri döndü”⁴⁹, “Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi”⁵⁰ gibi haberlerde ise yine benzer şekilde mevzubahis ülkeler arasında yaşanan siyasal krizlerin bu evlilikleri pek etkilemediği dile getirilmiştir. Neticede zaman zaman bu evliliklerin sayısında düşüş olsa bile Rus kadınlarının yabancı erkeklerle yaptıkları evliliklerde ilk sırayı Türklere vermeleri Türkiye ve Rusya arasındaki toplumsal münasebetlerin siyasi gerilimlere rağmen sürdüğünü göstermektedir.

Milliyet’te “Rus gelin sayısı yüzde 35 arttı”⁵¹ ve “Rus gelin sayısı 105 bini geçti”⁵² gibi başlıklarla verilen haberlerde Türkiye’deki Rus kadınlarının sayısındaki artışa dikkat çekilerek, bu durumun iki ülke arasındaki toplumsal etkileşimi derinleştirdiğine işaret edilmektedir. “Kriz en çok Rus gelinleri etkiledi”⁵³ başlığıyla yapılan haberde Türkiye ve Rusya arasında yaşanan siyasal krizlerin Türk-Rus evliliklerindeki kadınları sosyo-ekonomik açıdan nasıl etkilediği ele alınmaktadır. Rus kadınlarının yaşadıkları topluma katkıları ve aidiyet ilişkileri ise “Sokak hayvanlarına Rus gelin şefkati”⁵⁴, “Antalya’da yabancı gelinlerden iftar”⁵⁵, “Rus gelin ihtiyaç sahiplerine umut oldu”⁵⁶ ve “Antalya’da Rus gelin tek başına 250 kediye sahiplendi”⁵⁷ gibi haberler vasıtasıyla ortaya konmuştur. Söz konusu haberlerde; Rus kadınlarının dini ve sosyal etkinlikler ve yardım kampanyaları vasıtasıyla toplumsal uyum süreçlerini güçlendirdikleri dile getirilmektedir. Rus kadınlarının toplumsal sorumluluk faaliyetlerinde gönüllü bir şekilde yer almaları kültürlerarası diyalogu besleyen bir unsur olarak öne çıkarılmaktadır. Öte yandan Rus kadınlarının iş hayatındaki görünürlükleri ise “Antalya’nın Rus patroniçeleri”⁵⁸ başlıklı haber çerçevesinde ortaya konmaktadır. Örneğin “Birbirlerinin ülkesinde yatırım yapan

⁴⁶ Türkiye-Rusya gerginliğinde barışa imza attılar, Hürriyet, 16 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiye-rusya-gerginliginde-barisa-imza-attilar-40027829>, (10.04.2026).

⁴⁷ Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler, Türk damatlar, 31 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/rusya-krizi-en-cok-onlari-etkiledi-rus-gelinler-turk-damatlar-40034236>, (10.04.2026).

⁴⁸ Rus krizi yabancı gelinleri de etkiledi, 28 Şubat 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-krizi-yabanci-gelinleri-de-etkiledi-40379895>, (10.04.2026).

⁴⁹ Antalya’nın Rus gelinleri evlerine geri döndü, Hürriyet, 2 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyanin-rus-gelinleri-evlerine-geri-dondu-40414397>, (10.04.2026).

⁵⁰ Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi, Hürriyet, 3 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rusların-türkiye-aski-kriz-dinlemedi-40415260>, (10.04.2026).

⁵¹ Rus gelin sayısı ‘yüzde 35’ arttı, Milliyet, 2 Ocak 2013, <https://www.milliyet.com.tr/cadde/rus-gelin-sayisi-yuzde-35-artti-1649975>, (10.04.2026).

⁵² Rus gelin sayısı 105’i geçti, Milliyet, 13 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/rus-gelin-sayisi-105-bini-gecti-2413038>, (10.04.2026).

⁵³ Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi, Milliyet, 1 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kriz-en-cok-rus-gelinleri-etkiledi-2405094>, (10.04.2026).

⁵⁴ Sokak Hayvanlarına Rus Gelin Şefkati, Milliyet, 26 Mart 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/diyarbakir/sokak-hayvanlarına-rus-gelin-sefkati-12684620>, (10.04.2026).

⁵⁵ Antalya’da Yabancı Gelinlerden İftar, Milliyet, 12 Haziran 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/antalyada-yabanci-gelinlerden-iftar-12862539>, (10.04.2026).

⁵⁶ Rus Gelin İhtiyaç Sahiplerine Umut Oldu, Milliyet, 10 Ekim 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-gelin-ihciyac-sahiplerine-umut-oldu-13084570>, (10.04.2026).

⁵⁷ Antalya’da Rus gelin, tek başına 250 kediye sahiplendi, Milliyet, 21 Mart 2023, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/antalyada-rus-gelin-tek-basina-250-kediyi-sahiplendi-6920534>, (10.04.2026).

⁵⁸ Antalya’nın Rus patroniçeleri, Sabah, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/antalyanin_rus_patroniceleri, (10.04.2026).

çift”⁵⁹ başlıklı haberde Leila İncidiş adlı Rus kadınının Türkiye’de sabun ve zeytinyağı üzerine yatırım yaparak kendi markasını oluşturduğuna yer verilmiştir. Ayrıca, Rus kadınlarının kültürel ve dini farklılıklara duydukları saygı ve uyum çabaları ise “Karaosmanoğlu, Rus gelinin ezan isteğini kırmadı”⁶⁰ ve “Rusya’dan Denizli’ye uzanan büyük aşk”⁶¹ başlıkları altında verilmiştir.

Sabah gazetesinde yer alan haberler masaya yatırıldığında ise siyasi kriz dönemlerinde melez evliliklerin rolüne yapılan vurgu dikkat çekmektedir. “Rus gelinle Türk damattan barış çağrısı”⁶² başlıklı haberde, Türkiye ve Rusya arasında yaşanan uçak krizinin melez evlilikler üzerine etkilerinden bahsedilmiştir. Ayrıca melez evliliklerin gayri resmî diplomasi açısından sembolik bir rol üstlendiğinin altı çizilmiştir. Bu gazetede de tıpkı diğerlerinde olduğu gibi Türkiye’deki Rus kadınlarının sayısı ile ilgili bilgiler “Alanya’ya en çok Rus gelin geldi”⁶³ başlığında sunulmuştur. Bu haberde, Alanya’da Ruslarla yapılan evliliklerin ilk sırada yer aldığı bilgisi verilerek, turizm beldelerindeki insani etkileşim yüzünden Türk-Rus evliliklerinin torpillendiği belirtilmektedir. Yine diğer gazetelerde olduğu gibi burada da Rus kadınlarının Türk toplumuyla bütünleşmeleri “Rus gelin Anastassiya Sivas’ta muhtar oldu”⁶⁴ gibi haberde verilmiştir.

Kültürel ve dini farklılıklara yönelik yorumların daha geniş bir şekilde yer bulduğu haberler ise “Şırnak’a Rus gelin”⁶⁵ ve “Aşkları için 2680 kilometre yol geldiler”⁶⁶ başlıklarıyla sunulmuştur. Bahsi geçen haberlerin ilkinde Rus bir kadının Şırnak’taki yaşamı ve yeni çevreye uyum sağlama çabası vurgulanmaktadır. İkincisinde ise Türkiye’ye yerleşen iki Rus kadının Türklerle yaptıkları evliliklere dair memnuniyet haberleri sergilenmiştir. Örneğin “tıpkı bir Türk gibi yaşıyorlar”, “çocuklarına Türk isimleri verdiler” gibi söylemlerle Rus kadınlarının Türk kültürüne uyum sağlama çabalarının altı çizilmiştir. “Türk erkekleri peçeteden yaptıkları bir gülle bile Rus kadınları etkiler”⁶⁷ başlığında ise diğer haberlerden farklı olarak Rus kadınlarının gözünden Türk erkekleri değerlendirilmiştir.

⁵⁹ Birbirlerinin ülkesinde yatırım yapan çift, Milliyet, 15 Nisan 2019, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/birbirlerinin-ulkesinde-yatirim-yapan-cift-2858589>, (10.04.2026).

⁶⁰ Karaosmanoğlu, Rus Gelinin Ezan İsteğini Kırmadı, Milliyet, 5 Temmuz 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/kocaeli/karaosmanoglu-rus-gelinin-ezan-istegini-kirmadi-12903976>, (10.04.2026).

⁶¹ Rusya’dan Denizli’ye uzanan büyük aşk! Yabancı gelin misafirleri şaşkına çevirdi, Milliyet, 9 Mart 2025, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/rusyadan-denizliye-uzanan-buyuk-ask-yabanci-gelin-misafirleri-saskina-cevirdi-7325832>, (10.04.2026).

⁶² Rus gelinle Türk damattan barış çağrısı, Sabah, 4 Ocak 2016, <https://www.sabah.com.tr/ankara-baskent/2016/01/04/rus-gelinle-turk-damattan-baris-cagrisi>, (10.14.2026).

⁶³ Alanya’ya en çok Rus gelin geldi, Sabah, 8 Ocak 2021, <https://www.sabah.com.tr/antalya/2021/01/08/ozel-alanyaya-en-cok-rus-gelin-geldi>, (10.04.2026).

⁶⁴ Rus gelin Anastassiya Sivas’ta muhtar oldu, Sabah, 4 Nisan 2024, <https://www.sabah.com.tr/yasam/rus-gelin-anastassiya-sivasta-muhtar-oldu-6890047>, (10.04.2026).

⁶⁵ Şırnak’a Rus Gelin, Sabah, 6 Şubat 2021, <https://www.sabah.com.tr/yasam/sirnaka-rus-gelin-5364539>, (10.04.2026).

⁶⁶ Aşkları için 2680 kilometre yol geldiler, Sabah, 7 Ekim 2020, <https://www.sabah.com.tr/akdeniz/2020/10/07/asklari-icin-2680-kilometre-yol-geldiler>, (10.04.2026).

⁶⁷ Türk erkekleri peçeteden yaptıkları bir gülle bile Rus kadınları etkiler, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/pazar/2010/08/08/turk_erkekleri_peceteden_yaptiklari_bir_gulle_bile_rus_kadinklari_etkiler, (10.04.2026).

Tablo 1: Türk-Rus Evliliklerinin Ulusal Gazetelere Yansımaları

Gazete	Tarih	Başlık
Hürriyet	8 Haziran 2008	Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları ⁶⁸
	25 Kasım 2010	Rus eşi Türk oldu ⁶⁹
	31 Ocak 2012	Antalya’da 18 bin Rus gelin ⁷⁰
	5 Aralık 2015	Rus gelinlerden “barış kokteyli” ⁷¹
	16 Aralık 2015	Türkiye-Rusya gerginliğinde barışa imza attılar ⁷²
	31 Aralık 2015	Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler Türk damatlar ⁷³
	28 Şubat 2017	Rus krizi yabancı gelinleri de etkiledi ⁷⁴
	2 Nisan 2017	Antalya’nın Rus gelinleri evlerine geri döndü ⁷⁵
	3 Nisan 2017	Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi ⁷⁶
	8 Mart 2018	Mutfakta Rus gelin ⁷⁷
	27 Ağustos 2018	Rus gelinden Antalya polisine teşekkür ⁷⁸
	8 Temmuz 2020	“Bizimki klasik Türk-Rus aşk hikâyesi” ⁷⁹
	5 Şubat 2021	Şırnak’a gelin gelen Rus Olya: Kùltürlerimiz farklı ama alışacağım ⁸⁰
Milliyet	2 Ocak 2013	Rus gelin sayısı ‘yüzde 35’ arttı ⁸¹
	1 Mart 2017	Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi ⁸²
	13 Mart 2017	Rus gelin sayısı 105’i geçti ⁸³

⁶⁸ Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları, Hürriyet, 8 Haziran 2008, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/turk-rus-karma-evliliklerinin-melez-cocuklari-9125154>, (10.04.2026).

⁶⁹ Rus eşi Türk oldu, Hürriyet, 25 Kasım 2010, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/rus-esi-turk-oldu-16354062>, (10.04.2026).

⁷⁰ Antalya’da 18 bin Rus gelin, Hürriyet, 31 Ocak 2012, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyada-18-bin-rus-gelin-19810152>, (10.04.2026).

⁷¹ Rus gelinlerden “barış kokteyli”, Hürriyet, 5 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rus-gelinlerden-baris-kokteyli-40023117>, (10.04.2026).

⁷² Türkiye-Rusya gerginliğinde barışa imza attılar, Hürriyet, 16 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiye-rusya-gerginliginde-barisa-imza-attilar-40027829>, (10.04.2026).

⁷³ Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler, Türk damatlar, 31 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/rusya-krizi-en-cok-onlari-etkiledi-rus-gelinler-turk-damatlar-40034236>, (10.04.2026).

⁷⁴ Rus krizi yabancı gelinleri de etkiledi, 28 Şubat 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-krizi-yabanci-gelinleri-de-etkiledi-40379895>, (10.04.2026).

⁷⁵ Antalya’nın Rus gelinleri evlerine geri döndü, Hürriyet, 2 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyanin-rus-gelinleri-evlerine-geri-dondu-40414397>, (10.04.2026).

⁷⁶ Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi, Hürriyet, 3 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rusların-turkiye-aski-kriz-dinlemedi-40415260>, (10.04.2026).

⁷⁷ Mutfakta Rus gelin, Hürriyet, 8 Mart 2018, <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/ankara/mutfakta-rus-gelin-40765582>, (10.04.2026).

⁷⁸ Rus Gelinden Antalya Polisine Teşekkür, Hürriyet, 27 Ağustos 2018, <https://www.hurriyet.com.tr/video/rus-gelinden-antalya-polisine-tesekkur-40938129>, (10.04.2026).

⁷⁹ “Bizimki klasik Türk-Rus aşk hikâyesi”, Hürriyet, 8 Temmuz 2020, <https://www.hurriyet.com.tr/aile/bizimki-klasik-turk-rus-ask-hikayesi-406285>, (10.04.2026).

⁸⁰ Şırnak’a gelin gelen Rus Olya: Kùltürlerimiz farklı ama alışacağım, Hürriyet, 5 Şubat 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/video/sirnaka-gelin-gelen-rus-olya-kulturlerimiz-farkli-ama-alisacagim-41733452>, (10.04.2026).

⁸¹ Rus gelin sayısı ‘yüzde 35’ arttı, Milliyet, 2 Ocak 2013, <https://www.milliyet.com.tr/cadde/rus-gelin-sayisi-yuzde-35-artti-1649975>, (10.04.2026).

⁸² Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi, Milliyet, 1 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kriz-en-cok-rus-gelinleri-etkiledi-2405094>, (10.04.2026).

⁸³ Rus gelin sayısı 105’i geçti, Milliyet, 13 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/rus-gelin-sayisi-105-bini-gecti-2413038>, (10.04.2026).

	26 Mart 2018	Sokak Hayvanlarına Rus Gelin Şefkati ⁸⁴
	12 Haziran 2018	Antalya'da yabancı gelinlerden iftar ⁸⁵
	5 Temmuz 2018	Karaosmanoğlu, Rus gelinin ezan isteğini kırmadı ⁸⁶
	10 Ekim 2018	Rus Gelin İhtiyaç Sahiplerine Umut Oldu ⁸⁷
	15 Nisan 2019	Birbirlerinin ülkesinde yatırım yapan çift ⁸⁸
	21 Mart 2023	Antalya'da Rus gelin, tek başına 250 kediye sahiplendi ⁸⁹
	9 Mart 2025	Rusya'dan Denizliye uzanan büyük aşk! Yabancı gelin misafirleri şaşkına çevirdi ⁹⁰
Sabah	8 Ağustos 2010	Antalya'nın Rus patroniçeleri ⁹¹
	8 Ağustos 2010	Türk erkekleri peçeteden yaptıkları bir gülle bile Rus kadınları etkiler ⁹²
	4 Ocak 2016	Rus gelinle Türk damattan barış çağrısı ⁹³
	7 Ekim 2020	Aşkları için 2680 kilometre yol geldiler ⁹⁴
	7 Temmuz 2020	Rus gelinin nikahı, başkanlık makamında kıyıldı ⁹⁵
	8 Ocak 2021	Alanya'ya en çok Rus gelin geldi ⁹⁶
	6 Şubat 2021	Şırnak'a Rus Gelin ⁹⁷
	4 Nisan 2024	Rus gelin Anastasiya Sivas'ta muhtar oldu ⁹⁸

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıdaki Tablo 1'de yer alan haberlerin irdelenmesi, Türk-Rus evlilikleri hakkında önemli ipuçları vermektedir. Örneğin, Hürriyet gazetesinde bu evlilikler,

⁸⁴ Sokak Hayvanlarına Rus Gelin Şefkati, Milliyet, 26 Mart 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/diyarbakir/sokak-hayvanlari-rus-gelin-sefkati-12684620>, (10.04.2026).

⁸⁵ Antalya'da Yabancı Gelinlerden İftar, Milliyet, 12 Haziran 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/antalyada-yabanci-gelinlerden-iftar-12862539>, (10.04.2026).

⁸⁶ Karaosmanoğlu, Rus Gelinin Ezan İsteğini Kırmadı, Milliyet, 5 Temmuz 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/kocaeli/karaosmanoglu-rus-gelinin-ezan-istegini-kirmadi-12903976>, (10.04.2026).

⁸⁷ Rus Gelin İhtiyaç Sahiplerine Umut Oldu, Milliyet, 10 Ekim 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-gelin-ihciyac-sahiplerine-umut-oldu-13084570>, (10.04.2026).

⁸⁸ Birbirlerinin ülkesinde yatırım yapan çift, Milliyet, 15 Nisan 2019, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/birbirlerinin-ulkesinde-yatirim-yapan-cift-2858589>, (10.04.2026).

⁸⁹ Antalya'da Rus gelin, tek başına 250 kediye sahiplendi, Milliyet, 21 Mart 2023, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/antalyada-rus-gelin-tek-basina-250-kediye-sahiplendi-6920534>, (10.04.2026).

⁹⁰ Rusya'dan Denizli'ye uzanan büyük aşk! Yabancı gelin misafirleri şaşkına çevirdi, Milliyet, 9 Mart 2025, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/rusyadan-denizliye-uzanan-buyuk-ask-yabanci-gelin-misafirleri-saskina-cevirdi-7325832>, (10.04.2026).

⁹¹ Antalya'nın Rus patroniçeleri, Sabah, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/antalyanin_rus_patroniceleri, (10.04.2026).

⁹² Türk erkekleri peçeteden yaptıkları bir gülle bile Rus kadınları etkiler, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/pazar/2010/08/08/turk_erkekleri_peceteden_yaptiklari_bir_gulle_bile_rus_kadinar_i_etkiler, (10.04.2026).

⁹³ Rus gelinle Türk damattan barış çağrısı, Sabah, 4 Ocak 2016, <https://www.sabah.com.tr/ankara-baskent/2016/01/04/rus-gelinle-turk-damattan-baris-cagrisi>, (10.14.2026).

⁹⁴ Aşkları için 2680 kilometre yol geldiler, Sabah, 7 Ekim 2020, <https://www.sabah.com.tr/akdeniz/2020/10/07/asklari-icin-2680-kilometre-yol-geldiler>, (10.04.2026).

⁹⁵ Rus gelinin nikahı, başkanlık makamında kıyıldı, Sabah, 7 Temmuz 2020, <https://www.sabah.com.tr/aydin/2020/07/07/rus-gelinin-nikahi-baskanlik-makaminda-kiyildi>, (10.04.2026).

⁹⁶ Alanya'ya en çok Rus gelin geldi, Sabah, 8 Ocak 2021, <https://www.sabah.com.tr/antalya/2021/01/08/ozel-alanyaya-en-cok-rus-gelin-geldi>, (10.04.2026).

⁹⁷ Şırnak'a Rus Gelin, Sabah, 6 Şubat 2021, <https://www.sabah.com.tr/yasam/sirnaka-rus-gelin-5364539>, (10.04.2026).

⁹⁸ Rus gelin Anastasiya Sivas'ta muhtar oldu, Sabah, 4 Nisan 2024, <https://www.sabah.com.tr/yasam/rus-gelin-anastasiya-sivasta-muhtar-oldu-6890047>, (10.04.2026).

“Bizimki klasik Türk-Rus aşk hikâyesi”⁹⁹, “Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi”¹⁰⁰, “Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları”¹⁰¹ gibi daha çok kişisel ve duygusal bir çizgide sunulmaktadır. Bununla birlikte “Klasik Türk-Rus aşk hikâyesi”, “aşk kriz dinlemedi”, “melez çocuklar” gibi ifadeler ise bireysel romantizmden öte ortak bir kültür yaratmaya yönelik söylemler olarak öne çıkmaktadır. Rus kadınları, sarı saçlı, ince yapılı, eğitilmiş, girişimci ve özgürlüklerine düşkün gibi sıfatlarla betimlenirken aynı zamanda sadık ve ailelerine düşkün ideal eşler olarak anlatılmaktadır. Bu haberlerde Rus kadınlarının uyum süreçleri, kültürel farklılıkları ve aile içi dinamikleri daha duygusal bir dille aktarılmaktadır. Kültürel farklılıklar açıkça kabul edilmekle birlikte kaynaşma, tolerans, birliktelik gibi kavramlarla bu husus yumuşatılmaktadır. “Rus gelinler krizden etkilendi”¹⁰², “barış çağrısı yapan Ruslar”¹⁰³ gibi başlıklar ise bu evlilikleri politik bir sembol hâline getirmektedir. Özellikle Türkiye ve Rusya arasında yaşanan siyasi kriz dönemlerinde yayımlanan bu haberlerde melez evliliklerin bütünleştirici rolünün altı çizilmektedir.

Milliyet gazetesine bakıldığında Türk-Rus evliliklerinin daha çok Rus kadınlar üzerinden işlendiği görülmektedir. Bu haberlerde Rus kadınları gündelik yaşam, toplumsal katkı ve sosyal sorumluluk temaları üzerinden ön plana çıkarılmaktadır. Örneğin onların ihtiyaç sahiplerine yardım etmeleri, hayvan sahiplenmeleri ya da topluma sundukları katkılar gibi yönleri vurgulanmaktadır. Bu, Rus kadınlarının Türk kültürüne uyum sağlayan bireyler olmalarının ötesinde onların toplumsal intibakını da göstermektedir. Bununla birlikte Türk-Rus evliliklerine dair Milliyet’in yayımladığı haber içeriklerinde bu evliliklerin sayısal artışı ve bunun ekonomik etkisine değinilmektedir. “Rus gelin sayısı 105 bini geçti”¹⁰⁴, “yüzde 35 arttı”¹⁰⁵ ve “Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi”¹⁰⁶ gibi başlıklar bu evliliklerin nicel veriler aracılığıyla toplumsal bir olgu olarak sunulduğunu göstermektedir. Türkiye ve Rusya arasındaki krizlerin evliliklere etkisini ele alan haberler ise bu ilişkileri sadece bireysel değil, aynı zamanda uluslararası ilişkileri etkileyen ve ondan etkilenen bir yapı olarak sunmaktadır. Bununla beraber Milliyet, iki ülke halklarının birbirlerini yakından tanıdıklarını vurgulayarak bu evlilikleri ikili münasebetlerin bir uzantısı olarak sunmak suretiyle “yumuşak güç” unsurunu öne çıkarmaktadır. Ayrıca bu haberlerde aşkın ve sadakatin krizlerden etkilenmediği de ima edilmektedir. Bu evliliklerin “büyük aşk”, “dünya evine girdi” gibi başlıklarla verilmesi işin romantik yönüne

⁹⁹ “Bizimki klasik Türk-Rus aşk hikâyesi”, Hürriyet, 8 Temmuz 2020, <https://www.hurriyet.com.tr/aile/bizimki-klasik-turk-rus-ask-hikayesi-406285>, (10.04.2026).

¹⁰⁰ Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi, Hürriyet, 3 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ruslarin-turkiye-aski-kriz-dinlemedi-40415260>, (10.04.2026).

¹⁰¹ Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları, Hürriyet, 8 Haziran 2008, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/turk-rus-karma-evliliklerinin-melez-cocuklari-9125154>, (10.04.2026).

¹⁰² Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler, Türk damatlar, 31 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/rusya-krizi-en-cok-onlari-etkiledi-rus-gelinler-turk-damatlar-40034236>, (10.04.2026).

¹⁰³ Rus gelinlerden “barış kokteyli”, Hürriyet, 5 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rus-gelinlerden-baris-kokteyli-40023117>, (10.04.2026) - Türkiye-Rusya gerginliğinde barışa imza attılar, Hürriyet, 16 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiye-rusya-gerginliginde-barisa-imza-attilar-40027829>, (10.04.2026).

¹⁰⁴ Rus gelin sayısı 105’i geçti, Milliyet, 13 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/rus-gelin-sayisi-105-bini-gecti-2413038>, (10.04.2026).

¹⁰⁵ Rus gelin sayısı ‘yüzde 35’ arttı, Milliyet, 2 Ocak 2013, <https://www.milliyet.com.tr/cadde/rus-gelin-sayisi-yuzde-35-artti-1649975>, (10.04.2026).

¹⁰⁶ Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi, Milliyet, 1 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kriz-en-cok-rus-gelinleri-etkiledi-2405094>, (10.04.2026).

göndermede bulunmaktadır.¹⁰⁷ Ayrıca haberlerde Rus kadınları, “Rus gelin, yabancı gelin ve gözde” gibi sıfatlarla nitelendirilmişlerdir. Kadınların cinsiyet rolleri geleneksel bir çizgide sunularak Rus kadınları uyum sağlayan özneler olarak sergilenmiştir. Böylece işin kültürel çatışma boyutu yadsınmıştır.

Sabah gazetesi ise mevzubahis evlilikleri muhafazakâr bir açıdan sunmaktadır. Burada, ağırlıklı olarak uyum, aile yapısı ve geleneksel değerler vurgulanmaktadır. Bu haberler genelde uyumluluk, aile yapısı ve geleneksel değerler çerçevesinde ele alınmıştır. Bu gazetede haberlerde Rus kadınlarının Türk toplumuna tam uyum sağladıkları hatta bunlardan bazılarının içinde yaşadıkları topluma katkı sundukları dile getirilmiştir. “Sivas’ta muhtar olan Rus gelin”¹⁰⁸ veya “Şırnak’a gelin gelen Rus kadın”¹⁰⁹ gibi başlıklar bu uyumun mahalli boyutuna işaret etmektedir. Sabah gazetesi Türk-Rus evliliklerini; aşk hikâyeleri ve fedakârlıklar gibi unsurlar üzerinden betimleyerek; romantizmin yanında geleneksel değerlere göndermede bulunmaktadır. Bu bağlamda Sabah’ın Türk-Rus evliliklerini büyük ölçüde asimilasyon ve uyum ekseninde ele aldığı anlaşılmaktadır. Burada kültürel farklılıklar geri plana itilerek, uyum ve bütünleşme bir başarı öyküsü olarak sunulmaktadır. Ayrıca bu haberlerin neredeyse tümünde Rus kadınları için “Rus gelin” ifadesi kullanılmaktadır. Esasında “gelin” kelimesi Rus kadınlarını “öteki” olmaktan çıkararak “bizim gelinimiz” konumuna yerleştirmektedir.

Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; mevzubahis evliliklerin ve Rus kadınlarının Türk basınındaki temsillerinin adı geçen gazetelerin yayın politikaları ve ideolojileri çerçevesinde bazı farklılık barındırdığı söylenebilir. Bu araştırma kapsamında 13’ü Hürriyet, 10’u Milliyet ve 8’i Sabah gazetesinde olmak üzere toplam olarak 31 haber masaya yatırılmıştır. Esasen bu dağılım, Türk-Rus evliliklerinin Hürriyet gazetesi tarafından daha sık olarak ele alındığını göstermektedir. Bu gazetenin bilhassa magazin ve kültürel uyum eksenli haberlere ağırlık verdiği dikkat çekmektedir. Gazetede melez kimlik, barış çağrısı, siyasi kriz ve uyum temaları öne çıkarılmaktadır. Medyatik ve dramatik bir söylem tercih eden Hürriyet gazetesi Rus kadınlarını ağırlıklı olarak politik ve duygusal özneler olarak vermektedir. Dolayısıyla bu gazete Türk-Rus evliliklerine dair haberlerde bireysel hayat hikâyelerinin duygusal yönlerini öne çıkarmaktadır. Ayrıca Hürriyet, mütemediyen Türkiye ve Rusya arasındaki siyasi gerilimlerin bu evlilikler üzerindeki etkilerini işlemektedir.

Milliyet gazetesinde ise toplam 10 haber incelenmiştir. Bu gazetede yer alan haberlerin temel konusu Rus kadınlarının kültürel uyumları ve Türk toplumuna sosyal katkılarıdır. Haber içeriklerinde Rus kadınlarının sosyal faaliyetleri ve dini aidiyetleri gibi konuların işlendiği görülmektedir. Bu minvalde Milliyet gazetesinin Rus kadınlarını uyumlu özneler şeklinde sunduğu söylenebilir. Bu açıdan adı geçen gazetenin, diğer iki gazeteye göre nispeten toplumsal bütünleşme odaklı konulara daha fazla eğildiği görülmektedir. Milliyet, Rus kadınlarını sadece bireysel münasebetler üzerinden değerlendirmemekte; onları sosyal hayatın faal aktörleri olarak sunmaktadır. Nitekim Rus kadınları; yardım faaliyetleri, hayvan hakları üzerine yaptıkları çalışmalar, yerel

¹⁰⁷ Rusya’dan Denizli’ye uzanan büyük aşk! Yabancı gelin misafirleri şaşkına çevirdi, Milliyet, 9 Mart 2025, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/rusyadan-denizliye-uzanan-buyuk-ask-yabanci-gelin-misafirleri-saskina-cevirdi-7325832>, (10.04.2026).

¹⁰⁸ Rus gelin Anastasiya Sivas’ta muhtar oldu, Sabah, 4 Nisan 2024, <https://www.sabah.com.tr/yasam/rus-gelin-anastasiya-sivasta-muhtar-oldu-6890047>, (10.04.2026).

¹⁰⁹ Şırnak’a Rus Gelin, Sabah, 6 Şubat 2021, <https://www.sabah.com.tr/yasam/sirnaka-rus-gelin-5364539>, (10.04.2026).

yönetimlerde üstlendikleri görevler ya da ekonomik girişimcilik faaliyetleri bakımından öne çıkarılmaktadırlar.

Sekiz haberin incelendiği Sabah gazetesi ana konular olarak geleneksel ve bölgesel özelliklere yer verirken alt başlıklar ise daha çok uyum, aşk, düğün ve aile gibi unsurlar şeklinde ele alınmıştır. Net bir ifadeyle Sabah gazetesinde Rus kadınları Türk aile yapısına ve geleneklerine uyum sağlayan bireyler olarak gösterilmektedir. Bu haberlerde bilhassa kültürel aidiyet ve aile müessesine yapılan vurgu oldukça belirgindir. Dolayısıyla Sabah, bu evlilikleri olumlu ve romantik bir çerçevede sunarak Türk aile yapısının bütünleştirici yönünü vurgulamaktadır.

Sonuç

Bu çalışma kapsamında Türkiye’de faaliyet gösteren Rus derneklerinin Türklerle evli olan kadın başkanlarının evlilikleri ve Türk toplumuna sağladıkları kültürel uyum hakkında mülakatlar yapılmıştır. Görüşmelerden Rus kadınlarının kültürel uyum süreçlerinin çok yönlü bir şekilde ilerlediği tespit edilmiştir. Katılımcılar; aile yapısı, toplumsal cinsiyet rolleri, gündelik yaşam ve iletişim gibi alanlarda birtakım sorunlarla karşılaştıklarını, ancak zaman içerisinde kültürel farklılıklara uyum sağladıklarını ifade etmişlerdir. Bununla beraber bu çalışmada Türk-Rus evliliklerinin Türk basınına yansımaları Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinde 2008 ila 2025 yılları arasında yer alan haberler çerçevesinde çözümlenmiştir. Mevzubahis haber içerikleri incelendiğinde ise bu evliliklerin büyük çoğunluğunun olumlu olarak sunulduğu görülmüştür. Şöyle ki bu olumlu temsil tek yönlü kültürel bir uyum beklentisi üzerinden mevzubahis edilmiştir. Bu haberlerde daha ziyade Rus kadınlarının Türk kültürüne uyum sağladıkları hususu öne çıkarılırken bu süreçte yaşanan sorunlar büyük ölçüde sumen altı edilmiştir.

Söz konusu haberlerde, Rus kadınlarının din değiştirerek İslam’ı tercih ettikleri hususu da vurgulanmıştır. Öte yandan Rus kadınlara yönelik geliştirilen “bizden biri” söylemi bilhassa kırsal bölgelerle ilgili makalelerde daha fazla gündeme taşınmıştır. Yani bir bakıma Rus kadınlarının toplumsal bakımdan kabul edilmeleri yerel kültüre uyum sağlama kapasiteleriyle ilişkilendirilmiştir. Yine incelenen haberlerin bazılarında siyasi krizlere atıfta bulunularak mevcut evliliklerin Türkiye ve Rusya arasındaki kültürel münasebetleri perçinlediklerinin altı çizilmiştir. Dolayısıyla Türk-Rus evlilikleri hakkında Türk basınında yer alan haberler, bu evliliklerin toplum tarafından algılanma biçimini şekillendirmiştir.

Ancak bahsi geçen haberler, saha verileriyle kıyaslandığında önemli bir farklılık meydana çıkmaktadır. Rus kadınlarla yapılan mülakatlarda kültürel uyum süreçlerinin yalnızca olumlu deneyimlerden ibaret olmadığı; bilakis bu durumun aile içi roller, toplumsal beklentiler ve kültürel farklılıklar gibi unsurlardan etkilendiği ortaya çıkarken basında Türk-Rus evlilikleri idealize edilerek gerçeklikten kopuk bir şekilde haberleştirilmiştir. Dolayısıyla Rus kadınlarının bizzat kendi tecrübelerinden hareketle söyledikleri şeyler ile gazete haberleri arasında çelişkiler bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Berry, John W., “ConceptualApproachestoAcculturation,” Acculturation: Advances in Theory, MeasurementandAppliedResearch,edt: K. M. Chun vd., Washington, 2003, ss. 17-37. - “GlobalisationandAcculturation,” International Journal of InterculturalRelations, No:4, Vol:32, 2008, ss. 328-336. - “Immigration, Acculturationand Adaptation,” AppliedPsychology: An International Review, no: 1, vol:46, 1997, ss. 5-35.
- Çelik Ersoy, Hatice, Kültürlerarası Evliliklerde Çatışma ve Uyum: Alanya Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2020.
- Deniz, Ayla, Rusya-Türkiye Göç Sistemi: İstanbul’da Karma Evlilikler ve Ulusaşırı Pratikler, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 2018.
- Özmen, Cevdet ve Dilli, Şirin, Türk Rus İlişkilerinde Evliliklerin Rolü ve Ekonomiye Katkıları, 7. Uluslararası Karadeniz Sempozyumu “Türk Rus İlişkileri” Bildiriler E-Kitabı, Editörler: Abbas Karaağaçlı- Betül Karagöz Yerdelen, 2017, s. 380-388.
- Sam David L., ve Berry, John W., “Acculturation: WhenIndividualsandGroups of DifferentCulturalBackgroundsMeet,” Perspectives on PsychologicalScience, No:4, Vol: 5, 2010, ss. 472-481.
- Saygın, Sezel ve Hasta, Derya, Göç, Kültürleşme ve Uyum, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, Cilt 10, Sayı 3, Yıl 2018, s. 312-333.
- Hopyar, Zehra, Almanya’dan Türkiye’ye Nitelikli Geriye Göç Hareketi: Karar Verme ve Yeniden Uyum Süreçleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, 2023.
- Türkiye İstatistik Kurumu

Çevrimiçi Kaynaklar

- Alanya’ya en çok Rus gelin geldi, Sabah, 8 Ocak 2021, <https://www.sabah.com.tr/antalya/2021/01/08/ozel-alanyaya-en-cok-rus-gelin-geldi>, (08.04.2026).
- Antalya’da 18 bin Rus gelin, Hürriyet, 31 Ocak 2012, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyada-18-bin-rus-gelin-19810152>, (10.04.2026).
- Antalya’da Rus gelin, tek başına 250 kediye sahiplendi, Milliyet, 21 Mart 2023, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/antalyada-rus-gelin-tek-basina-250-kediye-sahiplendi-6920534>, (10.04.2026).
- Antalya’da Yabancı Gelinlerden İftar, Milliyet, 12 Haziran 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/antalyada-yabanci-gelinlerden-iftar-12862539>, (10.04.2026).
- Antalya’nın Rus gelinleri evlerine geri döndü, Hürriyet, 2 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/antalyanin-rus-gelinleri-evlerine-geri-dondu-40414397>, (10.04.2026).
- Antalya’nın Rus patroniçeleri, Sabah, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/antalyanin_rus_patroniceleri, (10.04.2026).
- Aşkları için 2680 kilometre yol geldiler, Sabah, 7 Ekim 2020, <https://www.sabah.com.tr/akdeniz/2020/10/07/asklari-icin-2680-kilometre-yol-geldiler>, (10.04.2026).
- Aşk için Diyarbakır’a yerleşmiş, İHA İhlas Haber Ajansı, 2 Mayıs 2014, <https://www.ih.com.tr/haber-aski-icin-diyarbakira-yerlesmis-352602>, (06.04.2026).
- Birbirlerinin ülkesinde yatırım yapan çift, Milliyet, 15 Nisan 2019, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/birbirlerinin-ulkesinde-yatirim-yapan-cift-2858589>, (10.04.2026).
- “Bizimki klasik Türk-Rus aşk hikâyesi”, Hürriyet, 8 Temmuz 2020, <https://www.hurriyet.com.tr/aile/bizimki-klasik-turk-rus-ask-hikayesi-406285>, (10.04.2026).

- Fatsa'ya Rus Gelin, İHA İhlas Haber Ajansı, 3 Ağustos 2015, <https://www.iha.com.tr/haber-fatsaya-rus-gelin-484464>, (06.04.2026).
- Karaosmanoğlu, Rus Gelinin Ezan İsteğini Kırmadı, Milliyet, 5 Temmuz 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/kocaeli/karaosmanoglu-rus-gelinin-ezan-istegini-kirmadi-12903976>, (10.04.2026).
- Kriz, en çok Rus gelinleri etkiledi, Milliyet, 1 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kriz-en-cok-rus-gelinleri-etkiledi-2405094>, (10.04.2026).
- Mutfakta Rus gelin, Hürriyet, 8 Mart 2018, <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/ankara/mutfakta-rus-gelin-40765582>, (10.04.2026).
- Rus eşi Türk oldu, Hürriyet, 25 Kasım 2010, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/rus-esi-turk-oldu-16354062>, (10.04.2026).
- Rus Gelin Elena Müslüman oldu, İHA İhlas Haber Ajansı, 6 Şubat 2014, <https://www.iha.com.tr/haber-rus-gelin-elena-musluman-oldu-329815>, (06.04.2026).
- Rus gelin sayısı 'yüzde 35' arttı, Milliyet, 2 Ocak 2013, <https://www.milliyet.com.tr/cadde/rus-gelin-sayisi-yuzde-35-artti-1649975>, (10.04.2026).
- Rus gelinlerden "barış kokteyli", Hürriyet, 5 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/rus-gelinlerden-baris-kokteyli-40023117>, (10.04.2026).
- Rus krizi yabancı gelinleri de etkiledi, 28 Şubat 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-krizi-yabanci-gelinleri-de-etkiledi-40379895>, (10.04.2026).
- Rus gelin Anastasiya Sivas'ta muhtar oldu, Sabah, 4 Nisan 2024, <https://www.sabah.com.tr/yasam/rus-gelin-anastasiya-sivasta-muhtar-oldu-6890047>, (10.04.2026).
- Rus Gelin İhtiyaç Sahiplerine Umut Oldu, Milliyet, 10 Ekim 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/rus-gelin-ihhtiyac-sahiplerine-umut-oldu-13084570>, (10.04.2026).
- "Rus gelin" piyanoda Türk yetenekleri keşfediyor, Sabah, 20 Ekim 2017, <https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/rus-gelin-piyanoda-turk-yetenekleri-kesfediyor>, (10.04.2026).
- Rus gelin sayısı 105'i geçti, Milliyeti 13 Mart 2017, <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/abdullah-karakus/rus-gelin-sayisi-105-bini-gecti-2413038>, (10.04.2026).
- Rus gelin Türk usulü düğünle dünya evine girdi, Milliyet, 9 Mart 2025, <https://www.milliyet.com.tr/milliyet-tv/rus-gelin-turk-usulu-dugunle-dunya-evine-girdi-video-7325844>, (10.04.2026).
- Rus Gelinden Antalya Polisine Teşekkür, Hürriyet, 27 Ağustos 2018, <https://www.hurriyet.com.tr/video/rus-gelinden-antalya-polisine-tesekkur-40938129>, (10.04.2026).
- Rus gelinle Türk damattan barış çağrısı, Sabah, 4 Ocak 2016, <https://www.sabah.com.tr/ankara-baskent/2016/01/04/rus-gelinle-turk-damattan-baris-cagrisi>, (10.14.2026).
- Rus gelinin nikahı, başkanlık makamında kıyıldı, Sabah, 7 Temmuz 2020, <https://www.sabah.com.tr/aydin/2020/07/07/rus-gelinin-nikahi-baskanlik-makaminda-kiyildi>, (10.04.2026).
- Rusların Türkiye aşkı kriz dinlemedi, Hürriyet, 3 Nisan 2017, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ruslarin-turkiye-aski-kriz-dinlemedi-40415260>, (10.04.2026).
- Rusya krizi en çok onları etkiledi: Rus gelinler, Türk damatlar, 31 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/hayat/rusya-krizi-en-cok-onlari-etkiledi-rus-gelinler-turk-damatlar-40034236>, (10.04.2026).

Rusya’da bu yıl en çok yabancı damat Türkiye’den, yabancı gelin Yunanistan’dan, Haberrus, 21 Eylül 2020, <https://haberrus.ru/life/2020/09/21/rusyada-bu-yil-en-cok-yabanci-damat-turkiyeden-yabanci-gelin-yunanistandan.html>, (07.04.2026).

Rusya’dan Denizli’ye uzanan büyük aşk! Yabancı gelin misafirleri şaşkına çevirdi, Milliyet, 9 Mart 2025, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/rusyadan-denizliye-uzanan-buyuk-ask-yabanci-gelin-misafirleri-saskina-cevirdi-7325832>, (10.04.2026).

Sokak Hayvanlarına Rus Gelin Şefkati, Milliyet, 26 Mart 2018, <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/diyarbakir/sokak-hayvanlarina-rus-gelin-sefkati-12684620>, (10.04.2026).

Şırnak’a gelin gelen Rus Olya: Kültürlerimiz farklı ama alışacağım, Hürriyet, 5 Şubat 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/video/sirnaka-gelin-gelen-rus-olya-kulturlerimiz-farkli-ama-alisacagim-41733452>, (10.04.2026).

Şırnak’a Rus Gelin, Sabah, 6 Şubat 2021, <https://www.sabah.com.tr/yasam/sirnaka-rus-gelin-5364539>, (10.04.2026).

Turkish men emerge as the most eligible bachelors for Russian women, TRT Global, 23 Eylül 2020, <https://trt.global/world/article/12753457>, (06.04.2026).

Türk erkekleriyle evlenmek isteyen Rus kadınlara ne tavsiye etti, ODA TV, 18 Kasım 2023, <https://www.odatv.com/guncel/turk-erkekleriyle-evlenmek-isteyen-rus-kadinlarina-ne-tavsiye-etti>, (08.04.2026).

“Türk erkeği ve Rus kadını iyi gidiyor”, Türkrus, 6 Aralık 2015, <https://turkrus.com/139205-turk-erkegi-ve-rus-kadini-iyi-gidiyor-xh.aspx>, (05.04.2026).

Türk erkekleri peçeteden yaptıkları bir gülle bile Rus kadınları etkiler, 8 Ağustos 2010, https://www.sabah.com.tr/pazar/2010/08/08/turk_erkekleri_peceteden_yaptiklari_bir_gulle_bile_rus_kadinlari_etkiler, (10.04.2026).

Türk iş adamı: Rus-Türk ortak aile sayısı bir ülke nüfusu kadar, Sputnik Türkiye, 10 Ağustos 2021, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20160621/Rusya-Turkiye-Moskova-Ankara-1023477724.html>, (05.04.2026).

Türk-Rus karma evliliklerinin melez çocukları, Hürriyet, 8 Haziran 2008, <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/turk-rus-karma-evliliklerinin-melez-cocuklari-9125154>, (10.04.2026).

Türkiye-Rusya gerginliğinde barışa imza attılar, Hürriyet, 16 Aralık 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiye-rusya-gerginliginde-barisa-imza-attilar-40027829>, (10.04.2026).

Mülakatlar

Anastasia Özgün ile Manisa’da yapılan görüşme, 10 Eylül 2021.

Elena Sautivanova ile Antalya’da yapılan çevrimiçi görüşme, 14 Temmuz 2024.

Elena Şeveleva Durna ile yapılan çevrimiçi görüşme, 13 Şubat 2025.

İrina Balcı ile Antalya’da yapılan görüşme, 11 Temmuz 2024.

Ludmila Mutlu ile Bursa’da yapılan görüşme, 10 Ekim 2024.

Marina Sorokina ile Antalya’ya yapılan görüşme, 10 Temmuz 2024.